

MUZEJSKI VJESNIK 7

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšček, Branimir Šimek (tehnički urednik)
Vladimira Pavić

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 7 — OŽUJAK 1984.

GOD. VII

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ:

ZAVIČAJNE ZBIRKE

— Franjo Horvatić: Zavičajne muzejske zbirke i problemi kadrova	3
— Zorko Marković: O stanju muzejskih zavičajnih zbirki i problemima u vezi s njima	4
— Marijan Špoljar: Diskusija o muzejskim zbirkama	6
— Martin Matiščin: O osnivanju i djelovanju zavičajnog muzeja Virje	8

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

— Dragutin Feletar: Za optimalniju mrežu muzeja u sjeverozap. Hrvatskoj	13
— Ivanka Štager: Stalni postav »Tito Varaždinu — Varaždinu Titu« u Gradskom muzeju Varaždin — Odjelu Muzej narodne revolucije	19
— Dragutin Feletar: Kiparski atelier — radionica i učionica	22
— Jasna Tomičić: Obnova muzeja narodne revolucije	25
— Ljerka Šimunić: Suradnja Gradskog muzeja Varaždin i varaždinske industrije svile, konfekcije i kišobrana	27
— Jasna Tomičić: Stari grad	31
— Marijan Špoljar: U povodu izložbe »Tri situacije«	32
— Miroslav Klemm: O djelovanju galerije »Disk kočnice« u tvornici disk kočnica SOUR »Varteks« u Varaždinu	36
— Željko Tomičić: Međunarodni znanstveni simpozij ranosrednjevjekovne arheologije u Nitri	38

STRUČNI ČLANCI

— Božidar Gerić: Bilješke o rekognosciranju i iskapanjima arheoloških terena u bjelovarskom kraju 1983. godine	45
— Zoran Homen: Pokusno sondiranje na ranosrednjevjekovnoj nekropoli u Popovcu	49
— Zorko Marković: O nekim nejasnim pitanjima kronologije brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj	52
— Željko Tomičić: Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja područja Međimurja u razdoblju od 1972 — 1982. (I)	56
— Marina Šimek: O važnom paleontološkom nalazu nedaleko Ludbrega	65
— Prilog: Metoda gipsanja in situ	72
— Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Jurju u Trnju	81
— Željko Tomičić — Josip Vidović: Pokusna arheološka istraživanja naselja Goričan tijekom 1983. godine	84

— Josip Vidović — Željko Tomičić: Arheološka istraživanja u Goričanu 1983. godine	88
— Josip Vidović: Nastavak istraživanja perioda starijeg željeznog doba na lokalitetu Goričan '82	93
— Miroslav Klemm: Nekoliko planova Varaždina iz vlasništva Gradskog muzeja Varaždin	98
— Tomislav Đurić: Zaboravljena gotika Hrvatskog Zagorja — Sv. Jakov na Očuri	107
— Antun Stišćak: O jednom broju logoraša »Danice«	109
— Josip Fluksi: Dalmatinski narodni nakit u fundusu muzeja grada Koprivnice	113
— Josip Fluksi: Naprava za lov jazavaca	121
— Libuše Kašpar: Etnološka bibliografija novinskih članaka	122

VIJESTI

— Zorko Marković: Vrijedna knjiga o spomenicima kulture istočne Hrvatske	131
— Dragutin Feletar: Deveto izdanje Podravskog zbornika	133
— Dragutin Feletar: Monografija o Draganu Gažiju	131
— Dragutin Feletar: Dokumentirano kazivanje o NOB-u	135
— Tomislav Đurić: Prilozi za povijest varaždinskog bankarstva	136
— Vladimira Pavić: Deseti kongres Saveza Društava muzejskih radnika Jugoslavije	137
— Zorko Marković: Sastanak muzealaca Slavonije i sjeverozapadne Hrvatske	137
— Vladimira Pavić: Izbor zaštićene građe iz fundusa MMČ	138
— Željko Tomičić: Afrička lovačka zbirka dr Zdravka Pečara u Muzeju afričke umetnosti u Beogradu	139
— Antun Kozina: Akcije muzeja 1983. godine — Likovne i druge izložbe u Krapini	140
— Ljubica Duić-Jovanović: Osnovan književni klub	144

AKCIJE	147
------------------	-----

Gotička zagorska ljepotica pomalo umire. Na očigled. S njome druguju vjetrovi i gromovi, a obilaze je jedino po koji planinar ili ljubitelj povijesti umjetnosti. Iako se nalazi u blizini većih mjesta i prometnica — Radoboja (pod čiju župu spada) ili Goluboveca i nije u nedostupnoj zabiti, osuđena je na samorušenje. Ako joj se ubrzo ne ubrizne život, strušit će se pred našim očima. I tek tada ćemo se pitati, nismo li ipak mogli sebi i drugima, onima koji dolaze, sačuvati ovaj izuzetno vrijedan spomenik NAŠE kulture.

Literatura:

Gjuro Szabo: Spomenici kotara Krapina i Zlatar, Vjesnik HAD NS XIII, Zagreb, 1914.

Gjuro Szabo: Kroz Hrvatsko Zagorje, Zagreb 1939. i 1974.

Andela Horvat: O spomenicima kulture općine Krapina, KAJ, br. 1, Zagreb 1982.

Tomislav Đurić: Putne bilješke s obilaska spomenika kulture u Hrvatskog Zagorju, 1976.

Antun Stišćak, Muzej grada Koprivnice

O JEDNOM BROJU LOGORAŠA »DANICE«

U ovom članku bit će objavljen manji broj imena logoraša »Danice« i to onih čija su imena registrirana u toku 1983. godine i koja se nalaze u materijalu koji je inventiran u tom razdoblju. Ovdje će biti dat broj i imena logoraša »Danice« iako se u većem dijelu izjava i svjedočanstva nalaze i neki osobni podaci o određenom broju logoraša. Kompletni i potpuni podaci bit će dati u jednom od narednih članaka.

Pod inventarnim brojem 4018 nalazi se pismo koje je u Muzej poslao Ranko Ranić. U ovom pismu navedena su imena ljudi, logoraša »Danice« koje je Ranić osobno poznao. Riječ je o slijedećim imenima: Ranić Rade, Grujić Lazo, Popović Vladimir, Kosić Rudolf, Radanović Ilija, Čosić Jovan, Čosić Božo, Bosanac Đuro. Ova grupa ljudi uhapšena je za vrijeme prvoga ustaškog hapšenja na području bivšega kotara Daruvar. U drugoj grupi koja je uhapšena i odvedena u logor »Danicu« u srpnju 1941. nalaze se imena slijedećih ljudi: Dikova Sava, Kolundžić Blagoja, Ranić Sava, Ranić Mile, Kolundžić Stevo, Kolundžić Stevo, Krančević Mile, Kolundžić (Vasja) Stevan, Kolundžić (Vasin) Tešan, Kolundžić Tešo, Kolundžić Milan,

Kolundžić Branko. Ovih dvadeset ljudi dotjerani su na »Danicu« sa područja bivšeg kotara Daruvar.

Autor pisma koje se nalazi pod inv. br. 4021 je dr. Dušan Deprato³. Deprato je u logoru »Danica« bio od 13. rujna do kraja listopada 1941. Logoraš Deprato u svom pismu navodi slijedeće logoraše: Radeka Vukosava⁴, dr. Remigij Bujanj, Kerec Nikola, Krizmanić Ivan, Starešinić Petar, Ilijić Petar, Svetić Mišo, grafičar (Čaće) iz Zagreba. Pod inv. br. 4022 nalazi se izjava Florijana Furde⁵. U svojoj izjavi dao je imena slijedećih logoraša: Schreier-Bogdan Milenković, Marko Sabadoš, Franić-Rade Sviličević, Blizius-Andrija Hebrang, Galović-Branko Čubrilović, Vinković Stipa, Cevanjčević, Kolbot, Augustinčić. U ovoj izjavi⁶ dati su i neki podaci o odvođenju logoraša u Jadovno i Jasenovac. Pod inv. br. 4023 nalazi se pismo prof. Mirka Filajdića. U ovom pismu dr. Filajdić daje slijedeća imena: Rupčić Krešo, Drezga Davorin, Antolić Mirko, Kovačić Zvonko, Mikuš Boris, Barilarić, Rakar Ivan, Brolih Leo, Cesarec Ivo, Pavlina Josip, Vučić Marko, Bukovac Mirko, Krajačić⁸ Marijan, Ponipar Ivan, Gržetić Maca. Pod inv. br. 4025 nalazi se pismo prof. ing. Šimek Viktora koji je u logoru »Danici« bio tri mjeseca. U logor je doveden 15. travnja 1941. Iz ovoga pisma saznajemo imena slijedećih logoraša: Frank, Šimunović, Polak, Prica, Bakić. U tvorničkoj prostoriji u kojoj su bili zatvoreni Šimek i spomenuta petorica nalazilo se još tridesetak ljudi čija imena ovdje nisu navedena. Pod inv. br. 4026 nalazi se još jedno pismo⁰¹ koje je poslao Mirko Filajdić. U ovom pismu navedena su još dva imena: Vilke Davor i Korčulanin Anta¹¹. Pismo pod inv. br. 4027 poslao je prof. Milan Radeka¹² iz Karlovca. U njegovu pismu navedena su imena slijedećih zatvorenika »Danice«: dr. Veljko Ilić¹³, Milan Kozomarić, dr. Nikica Badovinac, ing. Goldstein Ivo, Meisel David, Ulemek Miloš. Ova grupa dopremljena je u logor »Danicu« 6. lipnja 1941. Isti taj dan dopremljena je i grupa interniraca iz Ogulina. Ta grupa sastavljena je od slijedećih osoba: Bosnić Vlado, Pejnović Iso, Dokmanović Milan-Ljuti, Čurčić Stevan, Milojević Đorđe, Vučinić Petar, Dujić Vladimir, Đukić Milan, Kosanović Teofan, Kosanović Milutin, Subotin Metodije, Ilić Ilija. Prof. Radeka se sjeća još nekih zatvorenika: dr. Voja Besarović, prof. Milutin Janjušević, dva brata Milića, dr. Slavko Rozgaj, Horvat i Prica Zlatko. Prof. Radeka daje i procjenu tadašnjeg brojnog stanja logoraša »Danice« i ističe da je u vrijeme njegova boravka u logoru moglo biti oko 3000 logoraša. Milan Radeka navodi nadalje i slijedeća imena: Stanojević Jovan, Joka Dmitrije, Dazgić Nektarije, Stepanov Jaša, Ban Nikola, jedan student — Lukić, Landup Pantelija. U pismu je spomenuta i sestra Vukosava Radeka koja je u logor dopraćena u jesen 1941. Iz pisma pod inv. br. 4028 saznajemo još jedno ime lo-

goraša »Danice«. To je Pavić Špiro koji je na »Danicu« doveden u svibnju 1941.

Iz pisma pod slijedećim inv. br. saznajemo ime Deliyanis Jakova koji je u logor »Danicu« dotjeran iz Sarajeva. Pismo inventirano pod brojem 4030 poslala je porodica Marković iz Pakraca. Iz njega je vidljivo da su dva člana ove porodice također bila u logoru »Danici«. Radi se o dr. Milenku Markoviću, i Jovanu (Jovici) Markoviću. Na »Danici« su bili od početka svibnja do kraja lipnja 1941. kada su odvedeni u Jadovno. U dopisnim kartama koje je sa »Danice« pisao Milenko doznaje se i ime Podunavac Mihajla, također iz Pakraca. Iz pisma koje je uvedeno pod inv. br. 4031 doznajemo imena dviju žena logorašica »Danice«, To su: Magda Bošković i dr. Cila Albahari¹⁴ koje su na »Danicu« dopraćene u jesen 1941. iz Lepoglave. Pismo koje se nalazi pod inventarnim brojem 4033 napisao je i poslao akademski slikar Nikola Škrgić. Iz pisma saznajemo ime Milana Škrgića¹⁵ koji je također bio logoraš »Danice« od kuda je odveden u Jadovno. Iz pisma inventiranog pod brojem 4034, koje je poslao Nikola Carić iz Bos. Broda doznajemo imena slijedećih logoraša »Danice«; Carić Nikole, Cvetojević Rade-Radana, Cvetojević Janka-Cestara, Rudić Ilije, Joka Mirka, Joka Rade-Đambe i Kiuk Miloša¹⁶. Pismo koje je poslala Vuksanović Soka iz Kutine nalazi se pod inv. br. 4035 i iz njega saznajemo ime Juzbaša Vase koji je na »Danicu« dotjeran u proljeće 1941. sa područja općine Grubišno Polje. Iz pisma pod inv. br. 4036 saznajemo da je Žigić Rade odveden u logor »Danicu« 3. svibnja 1941. iz svojega stana u Zagrebu. Iz pisma pod inv. br. 4037 doznajemo ime Jovanović Dragomira koji je u logor »Danicu« dotjeran iz Vinkovaca početkom svibnja 1941. Iz pisma inventiranog pod brojem 4038 vidimo da je Košutić Stojan uhapšen po ustašama i sproveden u logor »Danicu« krajem travnja ili početkom svibnja 1941. U pismu pod inv. br. 4039 nalazimo ime Malojčić Nikole koji je bio uhapšen po ustašama nakon raspada starojugoslavenske vojske. U pismu pod inv. br. 4040 nalazimo ime Končar Milana, koji je bio uhapšen od strane starojugoslavenske policije a zatim predan ustašama koji su ga sproveli u logor »Danicu« od kuda je zadnju dopisnu kartu¹⁷ poslao 11. srpnja 1941. Iz pisma od inv. br. 4041 doznajemo za ime još jednoga od logoraša prvoga ustaškog logora na području Pavelićeve »Nezavisne države«. Riječ je o Slijepčević Dušanu koji je uhapšen 6. svibnja 1941. kao član KPJ nakon čega je odveden najprije u Glinu a zatim u Zagreb gdje je osuđen i zatim sproveden u »Danicu«. Iz pisma koje se nalazi pod inventarnim brojem 4042 doznajemo imena grupe ljudi koji su na »Danicu« dopraćeni iz Bjelovara. Radi se o slijedećim logorašima: Sirovica Nikola, otac i sin Milojević, Ban Nikola, Knežević Aleksa. Iz izjave koju je dao Vig-

njević Marinko iz Bjelovara, a koja je inventirana pod brojem 4032 saznajemo za ime Vignjević Jove koji je otjeran na »Danicu« u svibnju 1941. gdje je streljan. U pismu pod inv. br. 4037 pored Jovanović Dragomira imamo i imena; Kopčalić Rado, Stanković Slavko, Klajić Milan, Marković Đoko, Kukulj Živko i Janković Pero. Svi su zajedno bili otjerani u logor »Danicu«.

U ovom kratkom radu spomenuto je 120 imena logoraša »Danice« koja se nalaze zapisana u dijelu materijala, pisama i izjava inventiranom 1983. godine. Više od stotinu imena još nije nigdje registrirano, dakle objavljeno je po prvi puta. Ovaj podatak kao i činjenica da je istraženo još nekoliko desetaka imena logoraša ovoga ustaškog logora doprinijet će da se znatno poveća brojka od preko 5 600 logoraša sa kojom se do sada baratalo. Potpun spisak imena logoraša »Danice« sa svim postojećim podacima o svakom od logoraša, čija su imena istražena u toku 1983. godine bit će objavljen u jednom od narednih radova.

Bilješke:

- ¹ Bio je općinski redar, star 36 godina.
- ² Bio je zemljoradnik, star 37 godina.
- ³ U logoru na »Danici« bio je od 13. rujna do kraja listopada 1941. Prije toga bio u gospičkoj kaznionici i u logoru Jastrebarsko.
- ⁴ Sestra prof. Milana Rakasa iz Karlovca. U »Danicu« dovedena iz Gospića gdje je radila kao učiteljica. Danas živi u Karlovcu.
- ⁵ U »Danicu« doveden iz Vinkovaca. Pušten iz logora, sada živi u Bratislavi.
- ⁶ Podaci dati u izvaji su nepotpuni, a misli nedorečene.
- ⁷ Bio član CK KPH.
- ⁸ Bio član CK KPH.
- ⁹ Pobjegla iz logora zajedno sa članom CK KPH i narodnim herojem Ankom Butorac. Bijeg je organiziran od strane CK KPH.
- ¹⁰ Ovo pismo poslano je u Muzej 21. svibnja 1981. U njemu autor navodi da posjeduje fotografiju logoraša »Danice« iz 1941.
- ¹¹ Prof. na Prehrambeno-biotehničkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.
- ¹² Prof. na karlovačkoj Gimnaziji, (Rakovačkoj gimnaziji), bio je pravoslavni svećenik.
- ¹³ Brat Radekine žene, advokat iz Koprivnice.
- ¹⁴ Sada živi u Zagrebu.
- ¹⁵ Bio je urednik tjednika »Srem«, dopisnik beogradskih i zagrebačkih dnevnih listova iz Sremske Mitrovice.
- ¹⁶ Izašao živ iz logora i sada živi u Dvoru na Uni.
- ¹⁷ Iz iste se može saznati da će dio logoraša biti odveden u Jadovno ili Jasenovac.